

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Böle Dezső Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Bittera és Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. október 16. napján kelt 17.G.41.858/2012/41. számú kiegészítő részitélete ellen a felperes és az alperes által benyújtott fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

k i e g é s z í t ő r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság kiegészítő részitéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A kiegészítő részitélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2012. október 24-én benyújtott, az elsőfokú eljárásban módosított keresetében kártérítés jogcímén összesen 33.955.818,- Ft és járulécai megfizetésében kérte az alperes marasztalását, amelyből 26.552.108,- Ft tőke, 7.403.710,- Ft lejárt késedelmi kamat volt.

Az elsőfokú bíróság a 2014. június 13-án kelt 17.G.41.858/2012/34. számú részitéletével 13.775.013,- Ft összegű kereseti kérelmet bírált el, amelyből kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.903.137,- Ft-ot, valamint 8.553.741,- Ft tőke után 2012. március 30-tól 2014. május 29-ig 2.356.191,- Ft, 2014. május 30-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ával megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá 349.396,- Ft után 2012. május 28-tól 2014. május 29-ig 177.889,- Ft, 2014. május 30-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ával megegyező mértékű késedelmi kamatot. A keresetet 4.871.876,- Ft és járulécai, valamint 349.396,- Ft utáni további késedelmi kamat tekintetében elutasította.

Határozatának indokolása tartalmazta a perköltséggel kapcsolatban, hogy a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint az elbírált keresetrész tekintetében az ügyvédi munkadíjat mindkét fél maga viseli, a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illetékről a bíróság az eljárást befejező határozatában rendelkezik.

A részitélet a felperes részére 2014. június 30-án, az alperes részére 2014. június 24-én került kézbesítésre.

A peres felek a 2014. július 22-én közösen előterjesztett beadványban bejelentették, hogy peren kívül egyezséget kötöttek és az eljárás közös megegyezéssel történő megszüntetéséről határoztak. A Pp. 157. § f) pontjára hivatkozással ezért közösen kérték az elsőfokú bíróságtól a peres eljárás megszüntetését, továbbá a felperes által befizetett illeték 30 %-ra történő mérséklését az Itv. 58. § (2) bekezdése alapján, azzal, hogy egymással szemben nem támasztanak perköltség igényt, a felek a perrel kapcsolatosan saját oldalukon felmerült költségeiket maguk viselik.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. augusztus 25-én kelt 38. sorszámú végzésében megállapította a részítélet jogerőre emelkedését 2014. augusztus 22-ével.

Az ugyanezen napon kelt 39. sorszámú végzésével megszüntette a pert, egyúttal a részítélettel el nem bíralt felperesi követelésre fennmaradó 673.500,- Ft illetéket 202.050,- Ft-ra mérsékelte, és annak megfizetésére a felperest kötelezte, az állam javára, külön felhívásra.

Végzésének indokolásában rögzítette, hogy a részítélet fellebbezés hiányában emelkedett jogerőre, a bíróság a Pp. 157. § f) pontja alapján döntött a per megszüntetéséről.

Tartalmazta a határozat a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 1.500.000,- Ft kereseti illeték tekintetében, hogy a részítélettel elbíralt kereseti kérelemre (13.775.013,- Ft tőke és kamatai) eső illetékköltség 826.500,- Ft, amelyről a bíróság hivatalból fog rendelkezni a részítélet kiegészítésével, a Pp. 225. § (1) bekezdése alapján. A le nem rótt eljárási illetékből fennmaradó 673.500,- Ft-ot mérsékelte a törvényszék a per megszüntetése miatt, az Itv. 58. § (2) bekezdése alapján 30 %-ra, amelynek viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (4) bekezdése szerint döntött.

A végzés - fellebbezés hiányában - 2014. szeptember 20-án jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság a 17.G.41.858/2012/40. számú végzésével 2014. október 16. napjára tárgyalást tűzött ki a Pp. 225. § (1) bekezdése alapján, a részítélettel érintett le nem rótt illeték - perköltség - viselése tekintetében.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. október 16. napján kelt 17.G.41.858/2012/41. számú kiegészítő részítéletében az alperest 537.225,- Ft, a felperest 289.275,- Ft le nem rótt illetékköltség megfizetésére kötelezte az állam javára, külön felhívás alapján, az abban megjelölt időben és módon.

Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a le nem rótt 1.500.000,- Ft kereseti illetékből a 34. sorszámú részítélettel elbíralt keresetre 826.500,- Ft esett, amelyre nem vonatkozott a per megszüntetése, az emiatt alkalmazott 30 %-os mérséklés az Itv. 58. § (2) bekezdése szerint.

A Pp. 225. § (1) és (6) bekezdéseire, 78. § (1)-(2) bekezdéseire, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ára hivatkozással leszögezte a törvényszék, hogy a feljegyzett illetékköltségről hivatalból kellett rendelkeznie, a perköltség viselésére vonatkozó általános szabályok szerint.

Az elsőfokú bíróság a részítélettel elbíralt 13.775.013,- Ft tőke és járulékai vonatkozásában érdemi döntést hozott, a részítélet hatályát nem érintette a per későbbi megszüntetése, illetve hogy a jogerőre emelkedését megelőzően kérték a felek a per megszüntetését. A részítélet fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, az elbíralt keresetrész ítélt dolognak minősül, amelyre nem volt helye az illeték mérséklésének, azt a felek pernyertességük-pervesztességük arányában kötelesek megfizetni (65-35%), az IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a pert megszüntető végzéshez is jogerőhatás fűződött, határozatához kötve volt a Pp. 227. § (1) és (2) bekezdéseiben írtak szerint.

A kiegészítő részítélettel szemben mindkét peres fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes az elsőfokú határozat megváltoztatásával a peres eljárás illetékének 30 %-ra való mérséklését kérte, az Itv. 58. § (2) bekezdése szerint.

Előadta, hogy a felek 2014. július 22-én a részítélet jogerőre emelkedését megelőzően kérték a per megszüntetését, a Pp. 157. § f) pontja szerint. Az elsőfokú bíróság a per 2014. augusztus 25-i megszüntetését és a végzés 2014. szeptember 20-i jogerőre emelkedését követően, 2014. október 16-án ismét tárgyalást tartott, amelyen kiegészítő részítélettel rendelkezett az illeték megfizetéséről. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kötve volt a felek arra vonatkozó akaratához, hogy a per megszüntetésre kerüljön, illetve egyezségi megállapodásukhoz, amelynek 4. pontja szerint a mérsékelt illetéket fele-fele arányban kívánták viselni. Tévedett a törvényszék a részítélet jogerőre emelkedésének a megállapításával, továbbá a kiegészítő részítélet meghozatalával is.

Az alperes elsődlegesen a kiegészítő részítélet megváltoztatásával a peres eljárás illetékének 30 %-ra való mérséklését kérte az Itv. 58. § (2) bekezdése alapján, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára való utasítását.

Az egyes eljárási cselekmények és események időrendi bemutatását követően előadta, hogy a teljes eljárási illetékre megillette a feleket az Itv. 58. § (2) bekezdése szerinti kedvezmény, mivel a per megszüntetését akkor kérték, amikor a per folyamatban volt.

Az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül állapította meg a részítélet jogerőre emelkedését, jogszabálysértéssel hozta meg a kiegészítő részítéletét a per megszüntetése után, újabb tárgyalás tartásával. Álláspontja szerint a bíróságnak a pert megszüntető végzésben kellett volna rendelkeznie a teljes kereseti illeték viseléséről, az Itv. 58. § (2) bekezdése szerint.

Előadta azt is, hogy azért nem nyújtottak be fellebbezést a felek a részítélet ellen, mert abban a hiszemben voltak a részítélet jogerőre emelkedése előtt előterjesztett kérelmük alapján, amelyben a per megszüntetését kérték, hogy az megakadályozza a részítélet jogerőre emelkedését, az elsőfokú bíróság a teljes kereseti követelés vonatkozásában mérsékli az illetéket az Itv. 58. § (2) bekezdése szerint. Egyezségük miatt nem számítottak a felek arra, hogy az elsőfokú bíróság anyagi jogerővel zárja le a jogvita egy részét, hogy a részítéletben foglalt döntés ítélt dolognak minősül.

Utalt arra is, hogy a részítélet jogerőre emelkedését követően folyamatban volt a per az illetékre nézve, ezért a teljes követelés után számított illetéket kellett volna mérsékelni a per megszüntetésekor.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati kérelmeket a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság elsőként azt rögzíti, hogy a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése, 253. §-ának (3) bekezdése szerint abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a törvényszék helytállóan rendelkezett-e az érdemben elbíralt kereseti kérelemre eső elsőfokú eljárási illeték tekintetében a részítéletének kiegészítéséről, illetve az illeték mérséklésének mellőzésével.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vonatkozó eljárásjogi rendelkezések betartásával, helyesen rendelkezett az érdemi határozatának kiegészítésével a feljegyzett eljárási illeték vonatkozásában; megalapozott a döntése azzal kapcsolatban is, hogy nem álltak fenn az illeték mérséklésének a jogszabályi feltételei.

A másodfokú bíróság teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a Pp. 213. §-ának (2) bekezdésében, 225. §-ának (6) bekezdésében, 77. §-ában, 78. § (2) bekezdésében és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében írt rendelkezésekkel kapcsolatban, amelyek értelmében fennálltak a perköltségről való rendelkezés feltételei a 17.G.41.858/2012/34. számú részítélet esetében, nem csak a felek ügyvédi munkadíja tekintetében - amelyről a bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott -, hanem az érdemben elbírált kereseti követelésre eső feljegyzett illeték vonatkozásában is, ezért annak érdekében, hogy a döntés a perköltség minden elemére kiterjedjen, a részítélet kiegészítésére volt szükség a Pp. 225. §-ának (6) bekezdése szerint.

Az ítéletábra rámutat az iránymutató bírósági gyakorlatra a PK 154. számú állásfoglalás, valamint a 4/2009. (XII. 14.) PK vélemény alapján, amelyek értelmében jogszerű a döntés a perköltség viseléséről a részítéletben, a véglegesen elbírált kérdések vonatkozásában. A részítélettel eldöntött vitás kérdések természetét és azoknak a még el nem döntött kérdésekkel való összefüggését vizsgálva kell eldönteni azt, hogy a Pp. 77. §-a alapján lehet-e a részítéletben rendelkezni a perköltség felől, vagyis a vitát a részítélettel elintézett kérdések tekintetében a perköltségre kiterjedően is lezárni.

A perbeli esetben a részítélet meghozatalának a Pp. 213. §-ának (2) bekezdésében írt feltételei a kereseti kérelem önállóan elbírálható egyes részei miatt álltak fenn, további kereseti kérelem tárgyalása érdekében kellett elhalasztani a tárgyalást. Nem merült fel a részítélet feltételes jogerőre emelkedése - a később hozott ítélettel való módosítása vagy hatályon kívül helyezése - az alperes viszontkeresetére vagy beszámítási kifogására vonatkozó tárgyalás eredményéhez képest.

Az elsőfokú bíróság a részítélettel elbírált kereseti kérelem tekintetében az eljárást véglegesen befejező határozatot hozott, amelyben a vonatkozó perköltségről teljes körűen rendelkeznie kellett a Pp. 75. § (1) bekezdése szerint. A jogvita ezen részének érdemi elbírálása miatt nem volt helye az illeték mérséklésének az Itv. 58. § (2) bekezdése szerint, sem a részítélet meghozatalakor, sem utóbb.

A másodfokú bíróság a jogorvoslati kérelmek miatt rámutat arra is, hogy a részítélet jogerőre emelkedésére nem volt halasztó hatálya a felek kérelmének, amelyben - csupán a felperes számára nyitva álló fellebbezési határidőn belül - az elsőfokú bíróság előtt még folyó per tekintetében annak megszüntetését kérték. Beadványuk sem alaki, sem tartalmi szempontból nem volt a részítélet megváltoztatására irányuló jogorvoslati kérelemnek tekinthető.

Megjegyzzi az ítéletábra azt is, hogy a részítélet kiegészítése érdekében tárgyalást kellett kitűznie az elsőfokú bíróságnak a Pp. 225. § (3) bekezdésének alkalmazásával, ami nem azonos az ügy érdemében, a kereset tárgyában való tárgyalás tartásával. Az elsőfokú bíróság az eljárásának egyes lépéseit, indokát egyértelműen és félreérthetetlenül megjelölte a 34. sorszámú részítéletében, majd a 39. sorszámú megszüntető végzésének indokolásában és a 40. sorszámú idéző végzésében is.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság kiegészítő részítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helytálló indokaira tekintettel.

Az érdemben azonos irányú fellebbezések nem vezettek eredményre, ezért a felek viselni kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket, a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése szerint.

Budapest, 2015. év április hó 28. napján

Dr. Mika Ágnes
a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika
előadó bíró

. Kurucz Zsuzsánna
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő